

**KOULUTETTUJEN
VALMENTAJIEN
LUKUMÄÄRÄ SUHTEESSA
JUNIORIPELAAJIIN**

***TIETOTARVESELVITYS
SYKSY 2021***

**M. SZEROVAY, G. RAJU, S. LAULAJAINEN,
S. PIRHONEN & M. LÄHITIE**

Copyright © Suomen Palloliitto 2022
Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän julkaisun tai sen osan jäljentäminen ilman tekijän kirjallista lupaa painamalla, monistamalla, äänittämällä tai muulla tavoin on tekijänoikeuslain mukaisesti kielletty.
Helsinki 2022

YHTEENVETO

Tässä selvityksessä tutkitaan **koulutettujen valmentajien määrää suhteessa junioripelaajiin** vuonna 2021. Aihe valikoitui Suomen Palloliiton tietotarvemallin kautta, jonka *Tiedolla johtamisen palvelutiimi* kehitti.

Kaikki junioripelaajat huomioiden, Suomessa on 16,9 jalkapallon ja futsalin pelaajaa yhtä koulutettua valmentajaa kohden (tai vastaavasti, koulutettujen valmentajien määrä suhteessa junioripelaajiin on 5,9 %). Löydökset osoittavat, että pelaajien ”altistumisessa” koulutetulle valmennukselle on merkittäviä eroja alueellisesti sekä ikävaiheen ja sukupuolen mukaan.

Analyysin tulkinnessa on huomioitava aineistoon liittyvät puutteet. Kaikkia valmentajia ei esimerkiksi ole rekisteröity tai jonkin aiemmin suoritettun koulutuksen suoritusmerkintä voi puuttua, mikä saattaa vääristää tuloksia. Onkin olennaista varmistaa, että Palloliiton järjestelmiin ilmoittama data on mahdollisimman täydellistä. Valmentajien määrän ja käytyjen koulutusten vuosittainen rekisteröinti ja päivittäminen on sekä Palloliiton että seurojen vastuulla.

Jatkossa tarvitaan myös tapaustutkimuksia, joissa voidaan laadullisen tutkimuksen keinoin pureutua syvällisemmin eri alueiden ja seurojen tilanteisiin. Lisäksi kaivataan laajempaa keskustelua siitä, tuottavatko valmentajan ja kouluttajan polun koulutukset osaavia valmentajia ja kouluttajia, ja millä toimenpiteillä osaamista voidaan kehittää.

Selvitysprosessin aikana korostettiin, että raportin tuloksia seuraisi selkeät käytännön hyödyt. Analyysin yhteydessä Palloliiton data-asiantuntijat ovat luoneet dashboardin, jonka avulla on mahdollista tarkastella koulutettujen valmentajan kokonaismäärää, koulutettujen valmentajien määrää ikäryhmittäin, ja pelaajien määrää koulutettua valmentajaa kohden. Dashboardin tarjoamat tiedot tukevat valmentajakoulutuksen suunnittelua ja seurantaa.

TAUSTA JA MERKITYKSET

Selvityksen tavoitteena on vastata kysymykseen ”*Mikä on koulutettujen valmentajien lukumäärä suhteessa junioripelaajien lukumäärään Suomessa?*”. Kysymys pilkotaan osiin, jotta saadaan lisätietoja aiheesta alueittain, ikävaiheittain ja sukupuolen mukaan.

Tämä tietotarve valikoitui Suomen Palloliiton tietotarvemallin kautta, jonka *Tiedolla johtamisen palvelutiimi* (jatkossa TJP) kehitti syksyllä 2021. Organisaation johtoryhmä hyväksyi mallin ja valitsi selvitettävän kysymyksen, joka liittyy suoraan Palloliiton pääprosessiin *Valmentajien koulutus ja osaamisen kehittäminen*¹ ja siihen kytkettyyn mittariin *Koulutettujen valmentajien*

¹ Suomen Palloliiton strategian (2020-24) pääsee katsomaan [täältä](#). Jalkapallon ja futsalin *pääprosessit* löytyvät diasta 30.

määrä suhteessa junioripelaajiin. Selvityksen puitteissa aihealuetta oli mahdollista käsitellä syvällisemmin.

TJP:n nimittämä työryhmä toteutti selvityksen ja tunnisti kaksi lisäarvoa tuottavaa keskeistä teemaa. Ensiksi, tarkat luvut valmentajien määrästä suhteessa pelaajiin voivat lisätä ymmärrystä valmentajakoulutuksen kehitykseen, suunnitteluun, ja arviointiin. Tätä varten tarvitaan täsmällistä tietoa siitä, mikä on esimerkiksi koulutettujen valmentajien määrä sukupuolittain ja suhteessa pelaajamääriin eri ikäluokissa. Keskeistä on myös valmentajakoulutuksen saavutettavuus, johon vaikuttaa esimerkiksi kouluttajien määrä ja maantieteellinen sijoittuminen. Voidaanko taata, että kaikilla on mahdollisuus käydä koulutuksia alueesta, iästä ja sukupuolesta riippumatta? Toiseksi, selvityksen tulokset voivat tarjota lisätietoja Palloliiton resurssien kohdentamiseen, kuten seuratuksen jakamiseen liittyvään päätöksentekoon.

SELVITYKSEN HYPOTEESIT

Selvityksessä pureuduttiin kahteen hypoteesiin. Hypoteesit kehittyivät jatkuvasti prosessin aikana työryhmän, TJP:n ja jalkapalloyhteisön kanssa käytyjen pohdintojen avulla. Samalla työryhmän ymmärrys saatavilla olevasta datasta sekä sen laadusta ja puutteista syventyi. Hypoteesien tulosten perusteella tehtiin muutama minitapaustutkimus, jotka ovat katsottavissa raportin liitteissä 1 ja 2. Koko selvitysprosessin aikana korostettiin, että perusteellisen ja läpinäkyvän analyysin ja tulkinnan ohella raportin tuloksia seuraisi tulosten käytettävyys ja selkeät käytännön hyödyt. Hypoteesit valikoituvat seuraavasti:

Hypoteesi 1

- (a) Junioripelaajien määrä yhtä koulutettua valmentajaa kohden vaihtelee maakunnittain.*
(b) Koulutettujen valmentajien määrä 100 000 asukasta kohden vaihtelee maakunnittain.
Nämä määrät (a ja b) poikkeavat tyttöjen ja poikien välillä.

Hypoteesi 2

Ikävaiheella ja sukupuolella (tytöt tai pojat) on yhteys koulutettujen valmentajien määrään yhtä seuraa kohden. Tyttöjen eri ikävaiheissa on vähemmän koulutettuja valmentajia kuin pojilla.

Pelaajien ikävaiheet on jaettu kolmeen kategoriaan: alle 12-vuotiaat; 12-15-vuotiaat; 16-19-vuotiaat.

Analyysiin käytettiin SPL:n *TASO-kilpailujärjestelmän* ja *Valmentajakoulutusten hallintajärjestelmän* (jatkoksa VKHJ) aineistoja. Pelaajien määrä yhtä koulutettua valmentajaa kohden on laskettu aina seura-, laji-, sukupuoli-, ja syntymävuosikohtaisesti. Jokaiselle seuralle on valikoitu heidän aktiiviset joukkueensa (aktiivisella tarkoitetaan, että joukkue on rekisteröitynyt johonkin turnaukseen kausilla 2021 tai 2021-22) ja laskettu pelaajien ja

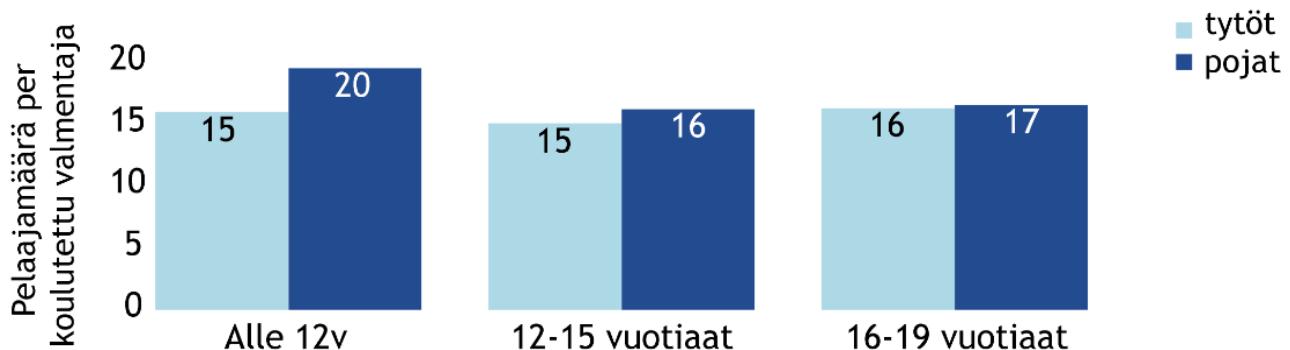
valmentajien lukumäärä eri ikäluokissa, lajeittain ja sukupuolittain. Selvityksessä koulutettu valmentaja on määritelty siten, että valmentajalla on olemassa vähintään yksi voimassa oleva valmennussertifikaatti VKHJ:ssä.

Analyysin tulkinnessa on huomioitava aineistoon liittyvät puutteet. Kaikkia valmentajia ei esimerkiksi ole rekisteröity TASO:on tai jonkin aiemmin suoritetun koulutuksen suoritusmerkintä voi puuttua VKHJ:stä, mikä saattaa vääristää tuloksia. Tutkimusprosessi kuvataan tarkemmin *Näin tutkittiin* -osiossa raportin lopussa.

PÄÄLÖYDÖKSET

Pelaajien määrä suhteessa koulutettuihin valmentajiin

Pelaajien määrä koulutettua valmentajaa kohden Suomessa vuonna 2021 esitellään alla olevassa kuvassa 1. Laskelmassa ovat mukana sekä jalkapallon että futsalin valmentajat ja pelaajat.

Kuva 1. Pelaajien määrä yhtä koulutettua valmentajaa kohden ikävaiheittain ja sukupuolen mukaan.

Kaikki junioripelaajat huomioiden, Suomessa on 16,9 pelaajaa yhtä koulutettua valmentajaa kohden (tai vastaavasti, koulutettujen valmentajien määrä suhteessa junioripelaajiin on 5,9%). Keskeiset luvut pelaajien määrästä yhtä valmentajaa kohden koottiin alueittain seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon 1, jossa erotettiin toisistaan jalkapallon ja futsalin tiedot.

Taulukko 1. Keskeiset luvut alueittain

	Eteläinen	Läntinen	Pohjoinen	Itäinen
Koulutettujen valmentajien osuus	46 %	45 %	41 %	36 %
Pelaajien määrä / koulutettu jalkapallovalmentaja	16,5	15,9	18,3	21,3
Jalkapalloseurojen määrä, joissa ei ole yhtään koulutettua valmentajaa	8 %	18 %	22 %	25 %
Koulutettujen futsalvalmentajien osuus	50 %	40 %	30 %	30 %
Pelaajien määrä / koulutettu futsalvalmentaja	15,3	16,4	20,6	21,1
Futsalseurojen määrä, joissa ei ole yhtään koulutettua valmentajaa	19 %	33 %	36 %	50 %

Tässä esitettyjä lukuja olisi tarkoituksenmukaista vertailla edellisiin vuosiin, jotta voidaan tunnistaa trendit, mutta se ei ole mielekästä aineiston laadusta johtuen. Tulevina vuosina tällainen vertailu kuitenkin on mahdollista, mikä tuo lisäarvoa analyysiin ja siihen pohjautuvaan päätöksentekoon.

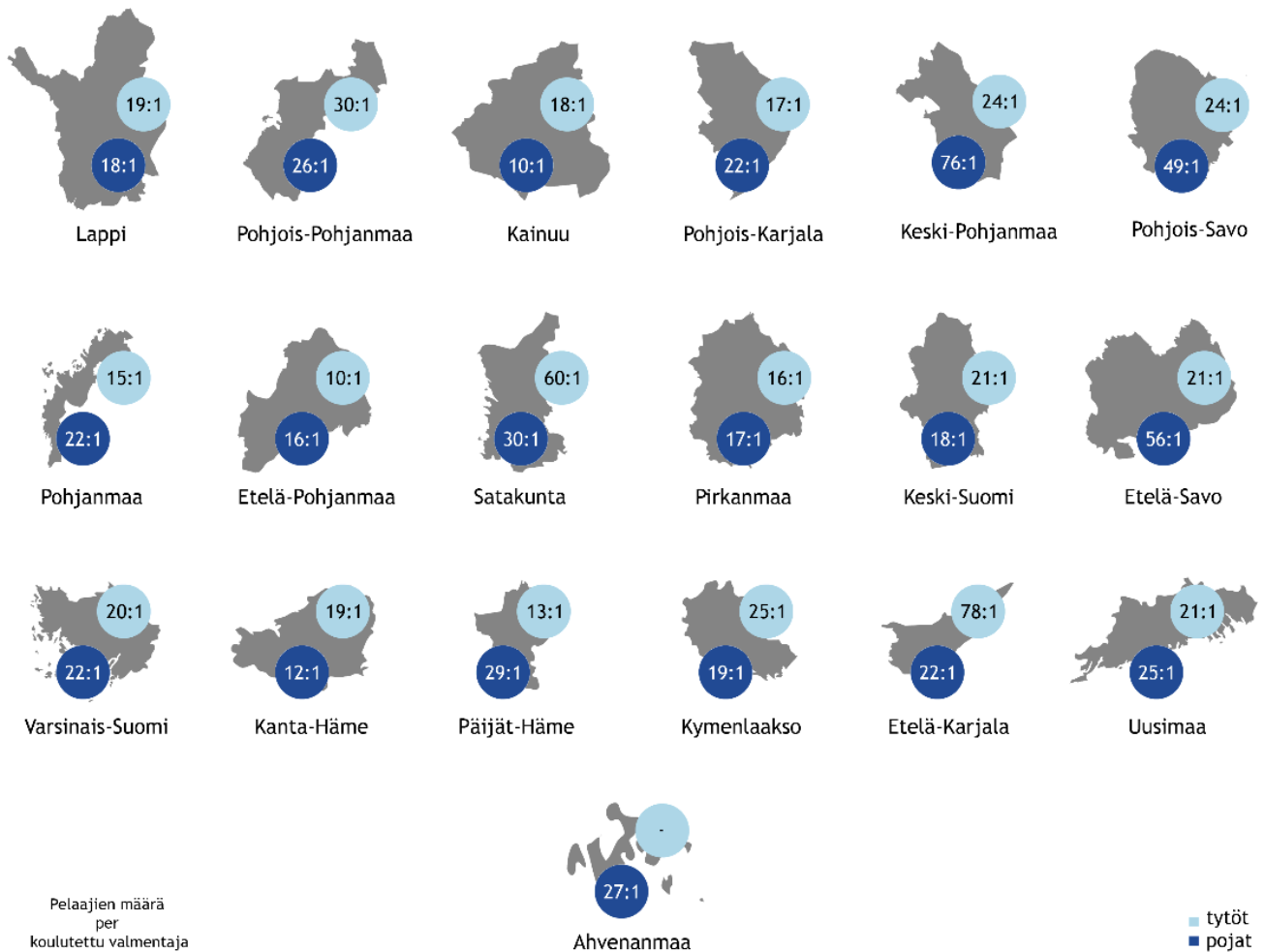

Tulokset hypoteesikohtaisesti

Hypoteesi 1

(a) Junioripelaajien määrä yhtä koulutettua valmentajaa kohden vaihtelee maakunnittain. Määrät poikkeavat toisistaan tyttöjen ja poikien välillä.

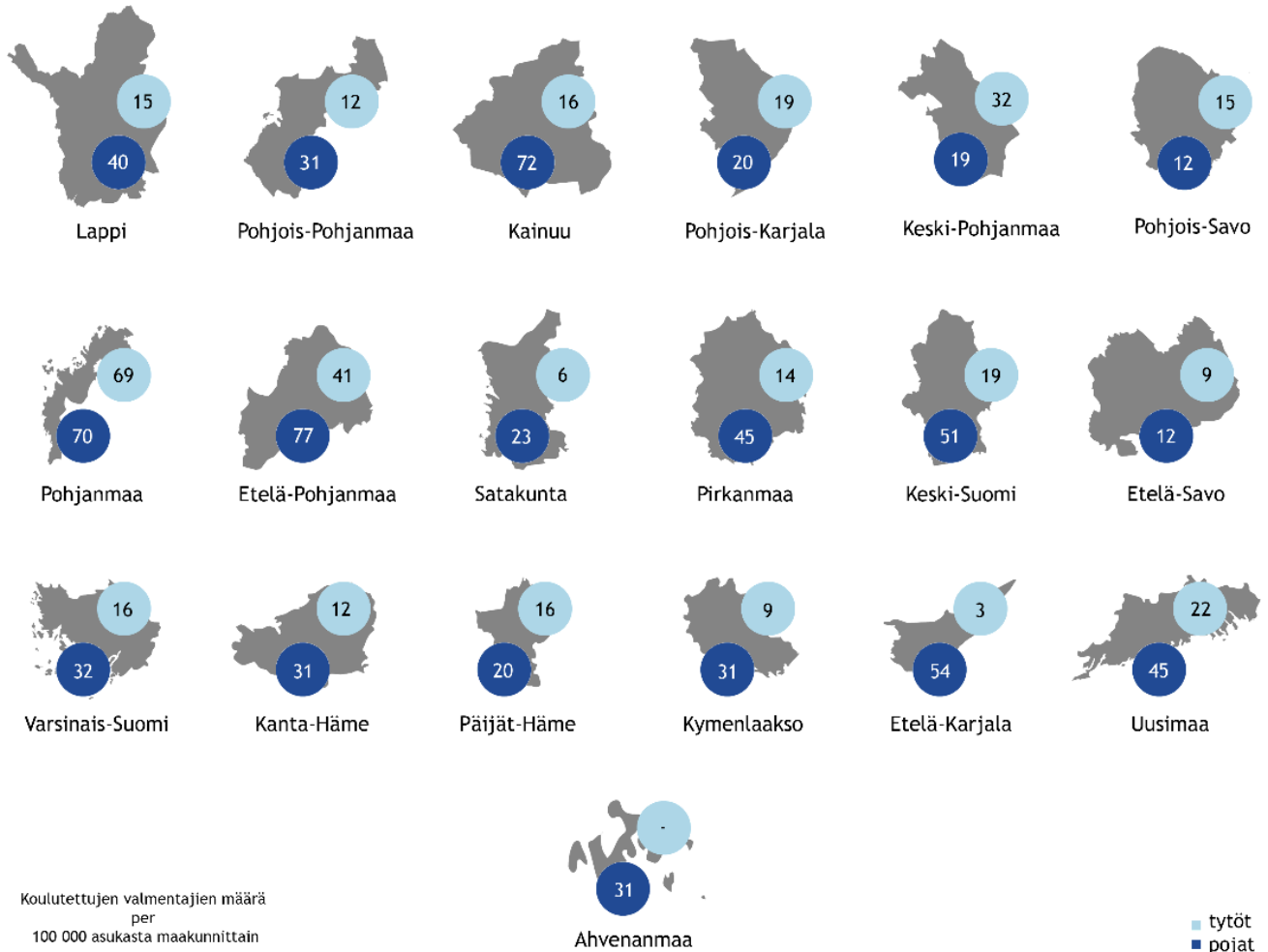
Kuva 2. Pelaajien määrä yhtä koulutettua valmentajaa kohden maakunnittain

Yllä olevassa kuvassa 2 esitettyjen lukujen mukaan hypoteesin 1, osan (a) väite odotetusti toteutuu. Maakuntien oheen merkitty alhaisempi suhdeluku viittaa siihen, että junioripelaajilla on valmentautumisen näkökulmasta suotuisa tilanne. Tyttöjen puolella parhaat luvut ovat Etelä-Pohjanmaalla (10), Päijät-Hämeessä (13) ja Pohjanmaalla (15). Poikapelaajat puolestaan ”altistuvat” koulutetulle valmennukselle todennäköisimmin Kainuussa (10), Kanta-Hämeessä (12) ja Etelä-Pohjanmaalla (16). On hyvä muistaa Palloliiton tavoitetaso strategiakaudeksi 2020-24, jonka mukaan suhde 8:1 olisi ”voitto”, kun taas 10:1 tarkoittaa ”tasapeliä”. Voitto-taso mahdollistaa junioripelaajille harjoittelun, jossa valmentaja pystyy laadukkaasti huomioimaan yksilön osana joukkuetta.

(b) Koulutettujen valmentajien määrä 100 000 asukasta kohden vaihtelee maakunnittain.²
Nämä määrät poikkeavat tyttöjen ja poikien valmentajien välillä.

Kuva 3. Koulutettujen valmentajien määrä 100 000 asukasta kohden maakunnittain

Yllä olevasta kuvasta 3 voidaan havaita, että asukasmäärään suhteutettu koulutettujen valmentajien määrä vaihtelee maakunnittain. Odotusten mukaisesti myös hypoteesin 1 osa (b) toteutuu. Pohjois-Savossa (tytöt: 15, pojat: 12) ja Etelä-Savossa (t: 9; p: 12) luvut jäävät alle 20:n sekä poikien että tyttöjen puolella. Toisaalta Kainuun (p: 72), Etelä-Pohjanmaan (p: 77), Pohjanmaan (p: 70), Etelä-Karjalan (p: 54) ja Keski-Suomen (p: 51) luvut ovat poikien puolella yli viidenkymmenen, mutta Kainuussa (t: 16), Etelä-Karjalassa (t: 3) ja Keski-Suomessa (t: 19) luvut jäävät tyttöjen puolella vaatimattomasti alle kahdenkymmenen. Tyttöjen puolella paras luku on ylivoimaisesti Pohjanmaalla (t: 69). Keski-Pohjanmaa (t: 32; p: 19) ja Pohjois-Savo (t: 15; p: 12)

² Väestödata on vuodelta 2020 ja siihen laskettiin mukaan alle 65-vuotiaat. Valmentajien ja pelaajien määrät puolestaan ovat vuodelta 2021.

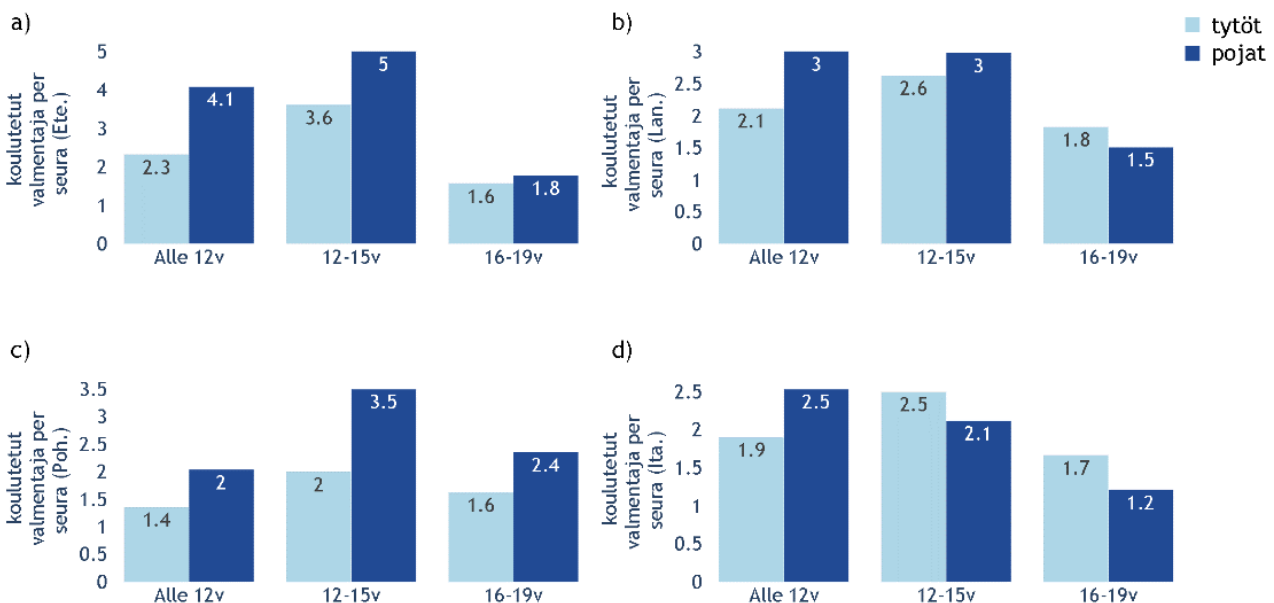

ovat ainoat maakunnat, jossa tyttöjen valmentajien määrä asukasta kohti on korkeampi kuin poikien valmentajien määrä.

Hypoteesin 1 tulokset tarjoavat tärkeitä havaintoja alueellisista ja sukupuoleen mukaisista eroista. Maakuntien tilanteet ja tarpeet saattavat olla toisiinsa nähden hyvin erilaisia, mikä tulisi huomioida valmentajien osaamisen kehittämisen suunnittelussa ja toteutuksessa. Tämä vaatii alueiden syvällisempää tarkastelua tulevaisuudessa.

Hypoteesi 2

Ikävaiheella ja sukupuolella (tytöt tai pojat) on yhteys koulutettujen valmentajien määrään yhtä seuraa kohden. Tyttöjen eri ikävaiheissa on vähemmän koulutettuja valmentajia kuin pojilla.

Kuva 4. Koulutettuja valmentajia yhtä seuraa kohden ikävaiheen ja sukupuolen mukaan jaoteltuna (a, Etäinen; b, Läntinen; c, Pohjoinen; d, Itäinen)

Koulutettujen valmentajien määrän keskiarvo alueittain, ikävaiheittain ja sukupuolen mukaan esitetään yllä olevassa kuvassa 4. Ikävaiheet on jaettu kolmeen kategoriaan: alle 12-vuotiaat, 12-15-vuotiaat ja 16-19-vuotiaat.

Kuvasta 4 voidaan havaita, että suurimmassa osassa kategorioista poikien tilanne näyttää suotuisammalta. Toisaalta Läntisen ja Itäisen alueiden ikävaiheissa 16-19 sekä Läntisen alueen ikävaiheissa 12-15 on enemmän koulutettuja valmentajia tyttöjen ikäluokissa. Keskimäärin eniten koulutettuja valmentajia on ikävaiheissa 12-15. Täytyy kuitenkin ottaa huomioon, ettei kuva 4 anna tietoa pelaajien määrästä tietyssä ikävaiheessa, eli toisin sanoen, pelaajamäärä per koulutettu valmentaja ei ole tiedossa. Hypoteesi 2:n vastaisesti, ikävaiheella ja sukupuolella ei siis voida todeta varsinaista yhteyttä koulutettujen valmentajien määrään yhtä seuraa kohden, mutta kuva paljastaa selkeän vaihtelun.

POHDINTA JA JATKOTOIMENPITEET

Tässä raportissa tutkittiin valmentajien määrää suhteessa junioripelaajiin. Tarkoituksena oli edistää ymmärrystä jalkapallon ja futsalin tilasta Suomessa sekä tukea tiedolla johtamista. Löydösten perustella Suomessa on merkittäviä eroja alueellisesti sekä ikävaiheen ja sukupuolen mukaan. Tämä on ensimmäinen ponnistus ja tilanteen haltuunotto vaatii lisää tutkimuksia ja parempaa aineistoa. Työryhmä suosittelee seuraavia tulevaisuuden ja osittain jo käynnistyneitä toimenpiteitä:

1. **Tarvitaan tapaustutkimuksia**, joissa voidaan laadullisen tutkimuksen keinoin pureutua syvällisemmin ”Montako pelaajaa per valmentaja?” -kysymyksen lisäksi myös kysymyksiin ”Miksi näin on?” ja ”Mitä meidän pitää tehdä tilanteen parantamiseksi?”. Tieteellistä yhteistyötä ja tutkimusta tulisi hyödyntää entistä enemmän esimerkiksi kirjallisuuskatsausten ja käsitelmäärittelyn muodossa.
2. **Tarvitaan laajempaa keskustelua siitä, tuottavatko valmentajan ja kouluttajan polun koulutukset osaavia valmentajia ja kouluttajia, ja millä toimenpiteillä osaamista voidaan kehittää** (esim. formaalin ja informaalin osaamisen kehittäminen, mentorointi yms.). Tarpeellista olisi myös tarkastella ja määritellä valmentajien osaamisen kehittämistä tutkimalla ns. ”vanhojen” ja ”uusien” valmentajakoulutusten vaikutuksia pelaajakehityksen tuloksiin. Saavutetaanko päivitettyillä laajoilla sisällöillä parempia tuloksia ja yhtä suuria osallistujamääriä koulutuksiin? Pysyvyys valmennustehtävissä, lajissa ja hakeutuminen seuraavaan koulutukseen sekä kurssien drop-out -aste voisivat toimia oivina seurattavina mittareina. Lapsuus- ja nuoruusvaiheen koulutukset on otettu käyttöön uusilla sisällöillä vuosina 2018-20 (liite 3).
3. **Varmistetaan, että seurojen Palloliiton järjestelmiin ilmoittama data on mahdollisimman täydellistä.** Valmentajien määrän ja käytyjen koulutusten vuosittainen rekisteröinti ja päivittäminen on sekä Palloliiton että seurojen vastuulla. Jotta tässä onnistutaan, on tärkeää terävöittää sekä sisäistä että ulkoista viestintää aiheesta. Olisi tärkeää käydä seurojen kanssa läpi heidän tuloksensa ja verrata sitä oikeaan tilanteeseen, jotta nähdään kertovatko nyt saadut tulokset oikeasti koulutettujen valmentajien määrästä vai vääristääkö valmentajien puutteellinen rekisteröinti tai puutteelliset suoritusmerkinnät tuloksia. Laadukkaamman datan avulla tulevissa tutkimuksissa olisi toivottava saada myös valmentajien sukupuoli näkyviin.
4. Raporttiin suoritettun analyysin yhteydessä Palloliiton data-asiantuntijat ovat luoneet dashboardin, jonka avulla on mahdollista tarkastella lähes reaaliajassa tietoja, kuten koulutettujen valmentajan kokonaismäärää, koulutettujen valmentajien määrää ikäryhmittäin, ja pelaajien määrää koulutettua valmentajaa kohden. Määriä voi kätevästi tarkastella alueittain, joukkueittain, vuosittain sekä sukupuolen mukaan. Jatkossa **pyritään saamaan näkyviin valmentajien käymät koulutukset mahdollisimman yksityiskohtaisesti myös tason mukaan.** Tällainen tietopalvelu ei ollut saatavilla aikaisemmin. Dashboardin tarjoamat tiedot tukevat valmentajakoulutuksen suunnittelua

ja seurantaa. Työkalu on hyödyllinen myös seuravierailun yhteydessä, kun seuran ja Palloliiton edustajat käyvät läpi seuran tilaa.

Näin tutkittiin

Selvityksen toteutti Suomen Palloliiton Tiedolla johtamisen palvelutiimin nimittämä asiantuntijatyöryhmä (**Mihaly Szerovay, Geet Raju, Sakari Laulajainen, Sanna Pirhonen ja Matti Lähtie**) syksyllä 2021. Työryhmä kokoontui neljä kertaa ja raportoi TJP:lle prosessin aikana neljää kertaa. Selvitys toimi Palloliiton tietotarvemallin pilottihankkeena, jonka tavoitteena on luoda systemaattinen ja säännöllinen prosessi jalkapalloyhteisön tietotarpeiden kartoittamiseen ja niihin vastaamiseen.

Aineistossa käytetyt pelaaja- ja valmentajamäärät saatiin TASO-järjestelmästä. Aineistossa käytetty data kuvasi tilannetta loppuvuonna 2021. Pelaajamäärä koulutettua valmentajaa kohden oli laskettu aina seura-, laji-, sukupuoli-, ja syntymävuosikohtaisesti. Nämä tiedot johdettiin seuran kuuluvien joukkueiden tiedoista, jotka sisältävät joukkueiden pelaajat, valmentajat, ikävaiheen, sukupuolen ja lajin. Jokaisesta seuran joukkueesta laskettiin heidän pelaaja- ja valmentajamääränsä, ja lopulta nämä tiedot aggregoitiin edellä mainittujen muuttujien (seura, laji, sukupuoli ja syntymävuosi) tasolle. Analyysissä keskityttiin suhdelukuihin absoluuttisten lukujen sijaan, koska ne kuvasivat todellista tilannetta informatiivisemmin ja luotettavammin.

Tutkimuksen aineistoon sisällytettiin joukkueet, jotka täyttävät seuraavat kriteerit:

- Joukkueen ikä oli merkitty TASO-järjestelmän joukkuetietoihin, ja se oli alle 20-vuotias.
- Joukkue oli rekisteröitynyt TASO:ssa johonkin turnaukseen kausina 2021 (jalkapallo) tai 2021-22 (futsal).
- Joukkueelle oli määritetty TASO:ssa vähintään yksi valmentaja (oletettiin, että jokaisella juniorijoukkueella on valmentaja. Mikäli valmentajaa ei ollut merkitty, oletettiin tämä virheeksi eikä tietoja sisällytetty aineistoon tiedon laadun parantamiseksi.)

Selvityksessä koulutettu valmentaja oli määritelty siten, että valmentajalla oli olemassa vähintään yksi voimassa oleva valmennussertifikaatti Valmentajakoulutusten hallintajärjestelmästä (VKHJ). Ulkomailta suoritetut sertifikaatit eivät näkyneet Palloliiton tietojärjestelmissä.

SELITTEET

TASO on Palloliiton kilpailujärjestelmä, johon kirjataan joukkueen kokoonpanot ja pöytäkirjat sekä erotuomariasettelut ja palkkiot.

Tiedolla johtamisen palvelutiimi on Palloliiton läpileikkaava elin, jonka tavoitteena on edistää organisaation strategista vaikuttavuutta, tietotarpeiden tunnistamista ja selvitystä, ja tiedon välittämistä jalkapallon ja futsalin sidosryhmille. TJP perustettiin 2021 alussa osana tutkimus ja kehitystoiminnan kehittämistä.

VKHJ on Palloliiton valmentajakoulutusten hallintajärjestelmästä, johon kirjataan koulutussuorituksia ja valmentajalisenssejä.

LIITTEET

Liite 1. Tyttö- ja poikajoukkueiden eroja

Hypoteesi 2:n pohjalta valittiin Läntisen ja Itäisen alueiden 16-19 ikävaihetta yksityiskohtaisempaan tarkasteluun (taulukot 2 ja 3). Näillä alueilla ja ikävaiheessa koulutettujen valmentajien lukumäärän keskiarvo per ikävaihe tyttöjen puolella oli selvästi parempi kuin pojilla (vrt. kuva 4). Kuten taulukosta 3 näkyy, Itäisellä alueella suhdeluku pelaajista koulutettua valmentajaa kohden on parempi pojilla siitä huolimatta, että ikävaiheen 16-19 tasolla on vähemmän koulutettuja valmentajia tyttöihin verrattuna. On useampia tapoja laskea ja esittää, kuinka todennäköisesti pelaajat pääsevät osaavaan valmennukseen. Laskelmien kanssa täytyy olla sekä huolellinen että läpinäkyvä.

Taulukko 2. Läntisen alueen ikävaihe 16-19

	Jalkapallo (T)	Futsal (T)	Jalkapallo (P)	Futsal (P)
Pelaajia / koulutettu valmentaja	15,2	-	20,1	11,8
Koulutettujen valmentajien osuus	50 %	-	48 %	49 %
Seurojen määrä	28	4	45	13
Seurojen määrä, joissa ei ole yhtään koulutettua valmentajaa	7	4	12	3

(T: Tytöt; P: Pojat)

Taulukko 3. Itäisen alueen ikävaihe 16-19

	Jalkapallo (T)	Futsal (T)	Jalkapallo (P)	Futsal (P)
Pelaajia /koulutettu valmentaja	23,9		17,8	
Koulutettujen valmentajien osuus	36 %	-	40 %	-
Seurojen määrä	9	-	23	2
Seurojen määrä, jossa ei ole yhtään koulutettua valmentajaa	6	-	10	2

(T: Tytöt; P: Pojat)

Liite 2. Seuraesimerkit

Raportin viimeisen osan tarkasteluun nostettiin esimerkkeinä kolme seuraa, joissa pelaajien määrä koulutettua valmentajaa kohden eroaa keskimääräisestä suhteesta merkittävästi. Taulukoista voidaan havaita, että pelaajien määrä valmentajaa kohden vaihtelee huomattavasti seuroittain ja ikäluokittain. Lisää koulutettuja valmentajia tarvitsevien seurojen tunnistaminen ja tukeminen on tärkeää. Täytyy edelleenkin muistaa, että aineistossa on puutteita, joten on mahdollista, että näissä seuroissa luvut ovat todellisuudessa parempia kuin taulukot antavat ymmärtää.

Taulukko 4. Seura X

	Tytöt	Pojat
Ikävaihe	16–19-vuotiaat	16–19-vuotiaat
Koulutettujen valmentajien osuus	90 %	60 %
Pelaajia / koulutettu valmentaja	5,8	15

(Alle 8 pelaajaa / valmentaja = **voitto**; 10 = **tasapeli**; yli 10 = **vaatii huomiota**)

Taulukko 5. Seura Y

	Tytöt	Pojat
Ikävaihe	12–15-vuotiaat	12–15-vuotiaat
Koulutettujen valmentajien osuus	80 %	30 %
Pelaajia / koulutettu valmentaja	12	24,7

(Alle 8 pelaajaa / valmentaja = **voitto**; 10 = **tasapeli**; yli 10 = **vaatii huomiota**)

Taulukko 6. Seura Z

	Tytöt	Pojat
Ikävaihe	Alle 12-vuotiaat	Alle 12-vuotiaat
Koulutettujen valmentajien osuus	30 %	10 %
Pelaajia / koulutettu valmentaja	16,3	44

(Alle 8 pelaajaa / valmentaja = **voitto**; 10 = **tasapeli**; yli 10 = **vaatii huomiota**)

Liite 3. Suomen Palloliiton koulutukset

Taulukko 7. Palloliiton lapsuus- ja nuoruusvaiheen koulutukset*

Vanha koulutus	E-kurssi	D-kurssi	C-kurssi
Laajuus (tuntimäärä)	6	26	16
Nykyinen koulutus**	Futisvalmentajan startti	Ikävaihekoulutus	UEFA C
Laajuus (tuntimäärä)	40	26	80

*Lisätietoja valmentajakoulutuksesta löytyy [täältä >>](#)

**Nykyiset koulutukset otettiin käyttöön uusilla sisällöillä vuosina 2018–20.

